

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/44/2017
Identifikačné číslo spisu: 8112010654
Dátum vydania rozhodnutia: 18.10.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8112010654.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí 18. októbra 2017 v Bratislave, v trestnej veci obvinených JUDr. K. P. a spol. pre zločin ublíženie na zdraví podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. c/ Trestného zákona v spojení s § 138 písm. i/ Trestného zákona a s § 140 písm. a/ Trestného zákona, o dovolaní K. J. a S. D., proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 27. októbra 2016, sp. zn. 1To/12/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvinených K. J. a S. D. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Prešov z 19. decembra 2014, sp. zn. 41T/53/2012 boli obvinení uznaní vinnými zo zločinu ublíženie na zdraví podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. c/ Trestného zákona v spojení s § 138 písm. i/ Trestného zákona a s § 140 písm. a/ Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

ako členovia organizovanej skupiny, zabezpečili a zrealizovali fyzický útok na poškodeného Ing. S. A. PhD., a to tým spôsobom, že v lete 2009 si obž. K. P. objednal u obž. S. D. fyzický útok na poškodeného Ing. S. A. PhD., z toho dôvodu, že pán Ing. S. A. PhD. ako pracovník daňového úradu zadržoval doklady potrebné k vyplateniu nadmerných odpočtov DPH. Obž. S. D. s touto požiadavkou oslovil obž. K. J., ktorému za tento útok sľúbil vyplatenie sumy najmenej 2.000,- Eur a následne obž. K. J. za účelom zabezpečenia tohto útoku oslovil prostredníctvom K. F. obž. S. C.. Keďže koncom septembra 2009 nebol ešte fyzický útok na Ing. S. A. PhD. vykonaný, oslovil obž. K. P. s požiadavkou na fyzický útok voči poškodenému A. K. H., ktorému za tým účelom vyplatil sumu 8.000,- Eur. K. H. prostredníctvom E. C. oslovil s touto požiadavkou obž. K. Z. a za tým účelom vyplatil K. H. E. C. presne nezistenú sumu a tento následne vyplatil obž. Z. sumu 5.000,- Eur. Obž. K. Z. v presne nezistený deň v mesiaci október 2009 oslovil K. F., aby zabezpečil človeka, ktorý by tento útok na poškodeného A. vykonal a za tým účelom mu dňa 22. októbra 2009 v bare K. v K. vyplatil sumu 2.500,- Eur. Následne K. F. oslovil s uvedenou požiadavkou obž. S. C., ktorému v ten istý deň v bare K. v K. vyplatil sumu 2.000,- Eur. Obž. S. C. v dňoch od 22. októbra 2009 do 07. novembra 2009 monitoroval

poškodeného Ing. S. A. PhD. v meste N., ako aj v mieste jeho trvalého bydliska vo C. C., časť J. a na samotný útok proti poškodenému zabezpečil obž. D. N. a obž. K. A., ktorým za to ako odmenu vyplatil každému po 400,- Eur. V októbri 2009 K. H. a E. C. naliehali na obž. Z., aby bol útok na Ing. S. A. PhD. vykonaný čím skôr, pričom sľúbili z uvedeného dôvodu zvýšenie sumy za útok o 2.000,- Eur. Obžalovaní D. N. a K. A. koncom októbra 2009 a začiatkom novembra 2009 monitorovali pohyb poškodeného Ing. S. A. PhD. vo C. C., časť J. a následne dňa 07. novembra 2009 v čase o 19.30 hod. obžalovaní D. N. a K. A. maskovaní v kuklách, so železnými tyčami napadli na pozemku pri rodinnom dome v mestskej časti C. C.- J., ul. S. XX, poškodeného Ing. S. A. PhD. a to tým spôsobom, že po vniknutí na pozemok jeho rodinného domu preskočením oplotenia pozemku ho opakovane udierali tyčami a po páde poškodeného na zem doňho opakovane kopali a opäť ho udierali železnými tyčami, čím mu spôsobili zlomeninu strednej časti pravej lakt'ovej kosti, tržne - zmliaždenú ranu hlavy a tržne - zmliaždenú ranu pravého predlaktia, pomliaždenia a odreninu III. prsta ľavej ruky a pomliaždenie pravej bedrovej oblasti s dobou liečenia do 08. februára 2010. Vykonanie útoku oznámil obž. Z. K. H., SMS - správou s textom „môžeš ísť na kávu“ a K. H. následne oznámil vykonanie útoku na poškodeného A. obž. P. SMS - správou s textom „?“.

Za to bol obvinenému S. D. podľa § 155 ods. 2 Trestného zákona, v spojení s § 38 ods. 2, 3 Trestného zákona, § 36 písm. j/ Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona obvinený S. D. bol pre výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Obvinenému K. J. bol podľa § 155 ods. 2 Trestného zákona, v spojení s § 38 ods. 2, 3 Trestného zákona, § 36 písm. j/ Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona obvinený K. J. bol pre výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podali odvolanie obvinení. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd uznesením z 27. októbra 2016, sp. zn. 1To/12/2015 odvolanie obvinených podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Proti tomuto uzneseniu podali obvinení prostredníctvom svojich obhajcov dovolanie z dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, teda z dôvodu, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V odôvodnení dovolania obvinení S. D. a K. J. zhodne namietali, že je síce nepochybné, že J. bol oslovený S. D. s požiadavkou, či nepozná nejakých zločincov, ktorý by vykonal fyzický útok proti poškodenému, ale asi dva týždne pred útokom D. oznámil J., že objednávku na útok ruší. Túto skutočnosť potvrdil aj svedok H., ktorý vypovedal, že D. a J. nemali s predmetným útokom nič spoločné. D. taktiež oznámil P., že predmetný útok nevykoná a za tým účelom zrušil objednávku bitky poškodeného u J.. Na základe uvedeného poukázali na ustanovenie § 13 ods. 3 písm. a/ Trestného zákona resp. § 14 ods. 3 písm. a/ Trestného zákona, teda že na základe ich slobodnej vôle upustili od ďalšieho konania smerujúceho k dokonaniu fyzického útoku a rovnako bolo odstránené aj nebezpečenstvo, ktoré malo vzniknúť záujmu chránenému Trestným zákonom a to tak, že oznámili zrušenie objednávky na útok voči poškodenému. Nemohli inak zamedziť u členov inej organizovanej skupiny, aby táto dokončila skutok, pretože nikto nemôže mať vedomosť o organizovaných skupinách fungujúcich mimo ich osoby. To, že bol útok na poškodeného vykonaný sa dozvedeli až z médií. Na záver deklarovali, že oba súdy nesprávne vyhodnotili ich konanie, pretože neaplikovali § 13 ods. 3 písm. a/ Trestného zákona resp. § 14 ods. 3 písm. a/ Trestného zákona, a preto navrhli, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Prešove z 27. októbra 2016, sp. zn. 1To/12/2015 bol porušený zákon, podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil uznesenie Krajského súdu v Prešove z 27. októbra 2016, sp. zn. 1To/12/2015 a zrušil aj

ďalšie rozhodnutia naň nadväzujúce a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Krajskému súdu v Prešove, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K oboch dovolaniam sa vyjadrili prokurátori, ktorí vo svojich vyjadreniach zhodne uviedli, že s uvedenými námietkami sa vysporiadali súdy oboch stupňov, a preto navrhli, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky obe dovolania odmietol podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku ako nedôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h/ Trestného poriadku), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd zistil, že dovolania obvinených S. D. a K. J. nie sú opodstatnené, pretože je zrejmé, že nie sú splnené podmienky dovolania.

V prvom rade Najvyšší súd Slovenskej republiky poznamenáva, že v zmysle § 385 Trestného poriadku je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené, z čoho vyplýva, že táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia (R 120/2012-I).

S ohľadom na uvedené nebol Najvyšší súd Slovenskej republiky oprávnený preskúmať iné v dovolaní označené porušenia zákona, ktoré nezodpovedajú vymedzeným dovolacím dôvodom, pretože by tak atrahoval prieskum právoplatného rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania nad rámec návrhu - dovolania, čo by znamenalo prekročenie právomocí vyplývajúcej mu zo zákona (§ 385 Trestného poriadku) a Ústavy Slovenskej republiky (čl. 2 ods. 2).

Z uvedeného je preto potrebné vyvodit' a to aj s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca, že Najvyšší súd Slovenskej republiky je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti, nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku), preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podrobil prieskumu vecné argumenty dovolateľa zodpovedajúce dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku bez hlbšieho prieskumu tých argumentov, ktoré im nezodpovedajú.

V úvode svojej argumentácie dovolací súd konštatuje, že dovolanie je jeden z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu. Požadovaný jeden opravný prostriedok predstavuje v súdnom procese v Slovenskej republike inštitút odvolania. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z najvyššieho súdu tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

V dovolaní musí byť uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané a aké chyby sú rozhodnutiu vytýkané. V predmetnom dovolaní sa pritom konštatuje, že sa jedná o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, dovolací súd

uvádza, že jedným z dôvodov, podľa ktorého dovolanie v trestnom konaní možno podať je, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

K tomuto dovolaciemu dôvodu je potrebné tiež uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu, je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva aj z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa, vyjadrenému v skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je odvolacou inštanciou zameranou na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Dovolací súd primárne zdôrazňuje, že podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku.

Nemožno sa stotožniť s námietkou obvinených, že bolo naplnené ustanovenie § 13 ods. 3 Trestného zákona, ktoré jasne hovorí o zániku trestnosti prípravy na zločin za splnenia nasledovných podmienok:

a) ak páchatel dobrovoľne upustil od ďalšieho konania smerujúceho k spáchaniu zločinu a odstránil nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému týmto zákonom z podnikutej prípravy, alebo
b) urobil o príprave na zločin oznámenie orgánu činnému v trestnom konaní alebo Policajnému zboru v čase, keď nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému týmto zákonom z podnikutej prípravy, sa mohlo ešte odstrániť; vojak môže toto oznámenie urobiť aj svojmu nadriadenému alebo služobnému orgánu a osoba vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone väzby aj príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže.

Zo spisového materiálu je zrejmé, že obvinení neurobili oznámenie orgánu činnému v trestnom konaní, preto namietajú iba § 13 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona. Ak by obvinení splnili podmienku, že sami a dobrovoľne upustili od vykonania fyzického útoku, napriek tomu nesplnili druhú podmienku, ktorá ku prvej podmienke v danom ustanovení musí byť splnená kumulatívne, a teda neodstránili nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému Trestným zákonom z podnikutej prípravy. Trestnosť prípravy na základe tohto zákonného ustanovenia zaniká, pretože nielenže nedošlo ku škodlivým následkom zamýšľaného trestného činu, ale nedošlo k nim aj pričinením páchatel'a, ktorý čin pripravoval a ktorý na základe svojej slobodnej vôle ďalej v konaniach smerujúcich k dokonaniu činu nepokračoval. O beztrestnosť teda pôjde, ak páchatel' upustí od ďalšieho konania, resp. o ňom urobí oznámenie, a tak zabráni škodlivým účinkom trestnej činnosti a tým sa ochráni ohrozené spoločenské záujmy.

Ak páchatel' odložil uskutočnenie svojho zámeru na neskoršiu dobu, nejde o dobrovoľné upustenie od ďalšieho konania, keďže toto upustenie musí byť trvalé a konečné. Ako vyplýva z výpovede obžalovaného S. C., ktorý uviedol, že obvinený D. a obvinený J. nevedeli dlhšiu dobu A. zachytiť, tak sa obvinený J. stretol s neznámym mužom v Prešove, ktorý bol na motorovom vozidle zn. VW Touareg šedej farby, mal asi 40 rokov, silnejšej postavy a vyholený a po rozhovore s ním sa J. vrátil do vozidla s tým, že padla nejaká dohoda, že A. nateraz netreba riešiť, že bude treba chvíľu počkať, bude sa to riešiť neskôr. Táto skutočnosť, že dohoda padla, vyplýva aj z prepisu hovoru z 28. októbra 2009. Nemožno sa teda stotožniť s námietkou obvinených, že dobrovoľne upustili od vykonania skutku ublíženia na zdraví. Ak teda páchatel' odložil uskutočnenie svojho zámeru na neskoršiu dobu, nejde o dobrovoľné

upustenie od ďalšieho konania.

Ďalšou nesplnenou podmienkou v danom prípade je to, že ak došlo k príprave páchanej v súčinnosti alebo niektorou z foriem účasti, na beztretnosť nestačí, ak niektorý z páchatel'ov sám dobrovoľne upustí od pokračovania. Ak by teda najvyšší súd bral v úvahu námietku obvinených, že sami dobrovoľne upustili od konania smerujúceho k dokončeniu trestné činu, najvyšší súd uvádza, že aby boli splnené podmienky beztretnosti, musí byť odstránené aj nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému Trestným zákonom z podniknutej prípravy tým spôsobom, že páchatel' sám presvedčí ostatných, aby v ďalšej činnosti nepokračovali, alebo im v pokračovaní fakticky a definitívne zabráni, a ak to nie je možné, musí urobiť oznámenie určeným orgánom, aby oni mohli nebezpečenstvo odstrániť.

Ako správne podotkol Krajský súd v Prešove vo svojom uznesení, z 27. októbra 2016, sp. zn. 1To/12/2015: „Vykonané dôkazy totiž nepochybne svedčia o tom, že k útoku na poškodeného došlo. Z výpovedí samotného poškodeného, aj obž. N. a A. je zrejmé, akým spôsobom sa tak stalo a preukázaný je aj následok na zdraví poškodeného, a to jednak z jeho výpovede samotnej, ako aj lekárskeho správ a znaleckého posudku.“ (str. 12 uznesenia).

Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že obvinení nesplnili podmienky ustanovené § 13 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ Trestného zákona a na základe toho nemohol najvyšší súd akceptovať ich námietku, ktorej sa dovolávali.

Z uvedených dôvodov je zrejmé, že v rozsahu námietok obvinených nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku uplatnené obvinenými, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvinených S. D. a K. J. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.